

Møtereferat

Til: Arbeidsgruppen for bybåndssamarbeidet
Møtegruppe: Arbeidsgruppen for bybåndssamarbeidet
Møtetid og -sted: 20.01.2022, kl. 9:15-11:30, Teams
Til stede: Sølve Brenn Jerm, Asker kommune
Pedro Ardila, Bærum kommune
Anders Jørstad, Lillestrøm kommune
Peder Persen Fostvedt, Lørenskog kommune
Kari Westgaard Berg, Lørenskog kommune
Ane Tingstad Grav, Nordre Follo kommune
Birte A. Mobraaten, BYM, Oslo kommune
Hans Martin Aambø, PBE Oslokommune
Lynn Rosentrater, PBE, Oslo kommune
Lise Weltzien, PBE, Oslo kommune
Axel Sveaass, PBE, Oslo kommune
Ida Sofia Lundin, Ruter
Christoffer Gjendem, Statsforvalteren i Oslo og Viken
Jostein Berger Meisdalen, Bane NOR
Arne Torp, Statens vegvesen
Stig Hvoslef, Viken fylkeskommune
Silje A. Sæverud, Viken fylkeskommune
Toril Skovli, Viken fylkeskommune
Mads Jørgen Lindahl, Viken fylkeskommune
Referent: Axel Sveaass og Lise Weltzien
Referatdato: 21.01.2022
Status: Utkast
Saksnummer: 201601716
Neste møte: 17.02.2022

Møtereferat

1 Godkjenning av dagsorden

Dagsorden ble godkjent.

2 Godkjenning av referat fra møte 11. november 2021

Referatet ble godkjent.

3 Orientering fra ledermøte

Lise orienterte fra ledermøte 9. desember 2021. Ledergruppen fikk først presentert temaer og diskusjoner i arbeidsgruppen ila. høsten. Deretter ble det gitt status for prosjektene i bybåndet, henholdsvis knutepunktprosjektet og parkeringsprosjektet. Ledergruppen fikk også se resultatene fra evalueringen av bybåndssamarbeidet, som tidligere er presentert for arbeidsgruppen, samt forslag til møteplan. Til møteplanen kom det flere innspill om at regional næringsutvikling er noe flere kommuner etterlyser mer kunnskap om. Selv om dette ikke direkte er et tema for oppfølging i RP-ATP er det forsøkt tilpasset i møteplanen.

Se oppdatert møteplan i PBEs presentasjon og i Teams-gruppen for bybåndssamarbeidet.

4 Status for prosjekter i bybåndet

Axel orienterte kort om status for knutepunktprosjektet og parkeringsprosjektet. I knutepunktprosjektet er det sendt ut tilbudsinnbydelse til tre firmaer som har svarfrist 28. januar 2022. Planen er å sette i gang arbeidet med nettsiden etter denne fristen, dersom det forhåpentligvis kommer inn tilbud til anskaffelsen. Prosjektgruppen som har fulgt arbeidet med knutepunktprosjektet tidligere, vil bli involvert i utformingsprosessen av nettsiden.

I parkeringsprosjektet har Civitas (konsulent) tatt over videre fremdrift når det gjelder utviklingsprosjekter. To fra konsulent-teamet ringer i disse dager rundt til alle kommunene som har vært med i prosjektet for å høre om det er mulig å gå videre med et utviklingsprosjekt. For Oslo kommune sin del er det ikke mulig å ta på seg et lederansvar for et slikt prosjekt pga. ressursmangel, men det kan være aktuelt å være med som bidragsyter.

Innspill: Bærum kommune foreslo at det bør settes av nok tid til orientering om utvikling rundt nettsiden til knutepunktprosjektet, samt andre prosjekter i bybåndet.

PBE vil fortsette å ha punkt om status for prosjekter i bybåndet på dagsorden, og det vil informeres om eventuelle milepæler av disse og andre prosjekter under byveksttilskuddene på dette punktet. PBE oppfordrer alle aktører i bybåndet til å orientere om prosjekter som følger opp regional plan på dette faste punktet på dagsorden.

5 Blågrønne strukturer

Temaet blågrønne strukturer er en videreføring av hovedtema fra møtet i november.

5.1 Klimaeffektanalyse

Hans Martin Aambø fra PBE orienterte om hensikten bak og bruken av klimaeffektanalyse som verktøy. PBE har ønsket å utvikle en metode som kan gi bedre faglig grunnlag for å analysere klimaeffekten av kommuneplanens arealdel, samt at man får bedre forståelse for klimaeffektvirkningen av byutviklingsstrategien i Oslo og fortettingsstrategien som Regional plan for Oslo og Akershus legger opp til. Finansiering kommer fra godkjent søknad på klimasatsmidler. SINTEF og CICERO har vært engasjert som konsulenter. Arbeidet med utvikling av verktøyet ble påbegynt i mars 2021 og har pågått frem til ferdig beta-versjon i november 2021.

Verktøyet er basert på en geografisk inndeling av byggesonen i Oslo med utgangspunkt i utviklingsområder i kommuneplanens arealdel (KPA) og områder som skal vurderes ifm. pågående revisjon av KPA. For arealbruksendringer er data fra NIBIOS arealressurskart AR5 brukt (skog, dyrket mark, beite, vann og myr, annen mark).

Kort fortalt sammenstiller klimaeffektanalyseverktøyet endringer i utslipp fra arealbruksendringer, bygninger og mobilitet. Man kan for eksempel bruke verktøyet til å sammenligne virkningen av forskjellige plangrep, nye planforslag med eksisterende planforslag og sammenligne på tvers av temaer og se hvor endringen kan gjøre størst utslag. Verktøyet kan derimot ikke brukes til klimagassregnskap og til å se totale utslipp for konkrete områder.

I videre utvikling av verktøyet skal man forsøke å gjøre flere forbedringer i verktøyet, blant annet gjennom uttesting og vurdere nytten av å koble det til en regional sammenheng.

I etterkant av presentasjonen kom det flere positive tilbakemeldinger til verktøyet og hvordan det kan bidra til å sikre bedre forståelse for klimaeffektvirkning i byutvikling og planlegging. Statsforvalteren i Oslo og Viken (SFOV) lurte på om verktøyet vil deles med bybåndskommunene. PBE svarte at det i utgangspunktet er et Oslo-verktøy fordi det har et rammeverk med utspring fra Oslo kommune sine data. Verktøyet har en god struktur egnet for å brukes på store utviklingsområder enn i detaljplanlegging. Det kom spørsmål om det er gjort en vurdering av hva som må til for å bruke verktøyet regionalt. PBE svarte at det ikke er foretatt en konkret vurdering. Skal det bli et regionalt verktøy må en del på plass, og det er per nå ikke umulig, men heller ikke umulig å få til i fremtiden.

Bærum kommune ga uttrykk for at de ønsker å ta i bruk et slikt verktøy. De mente at et slikt verktøy og burde deles fordi det er allemannseie. Bærum ønsker å få mer fokus på hva slags funksjon trær har i sine rolle i klimaanalysen og hvilken funksjon trær har for Co2 opptak. Bærum kommune skal søke på midler for å se nærmere på dette temaet. PBE svarte at verktøyet skal brukes på overordnet nivå i Oslo og at kommunen har andre verktøy som kan brukes i reguleringsplaner sett opp mot Oslo klimastrategi. Da får man en større gras av detaljering på konsekvenser for klima og miljø.

Viken fylkeskommune (VFK) spurte om regnskap for byggemasser inngår i analyseverktøyet. PBE svarte at det ikke er en del av verktøyet. I Oslo kommune er det andre verktøy i planleggingen som ser på regnskap, blant annet gjennom klimakriterier i plan- og byggesaksbehandling som brukes til å synliggjøre og vurdere klimagassutslipp og klimatilpasning.

VFK spurte om det er beskrevet hva som må til for å bruke verktøyet i en regional sammenheng? Det er trolig en del data som må forberedes i den enkelte kommune, som igjen kan være-ressurskrevende. PBE svarte at dette ikke er beskrevet, men at førsteprioritet er å teste ut verktøyet i Oslo først og se hvordan det går. Når/hvis man senere kommer til utarbeidelse av et regionalt verktøy trengs det samarbeid på tvers.

5.2 Refleksjon om kunnskapsbehov og videre arbeid med blågrønne strukturer

PBE introduserte kort ved å vise til notat om blågrønne strukturer og videre arbeid med temaet i bybåndet. Notatet ble forankret i ledergruppen i juni 2019. Foreslåtte oppfølging gjennom nedsettelse av en prosjektgruppe som skal jobbe med felles kartgrunnlag for blågrønne strukturer i bybåndet ble satt på vent, med hovedårsak i manglende ressurser.

I lys av arbeidsgruppens gjennomgang av virkemidler og verktøy for blågrønne strukturer i november og i dette møtet, ønsket PBE på ny å få innspill til kunnskapsbehov og mulig videre oppfølging av temaet blågrønne strukturer innenfor bybåndssamarbeidet.

PBE påpekte videre at det pågår noe arbeid nasjonalt, også med kartlegging av blågrønne strukturer. Det vil være viktig å få klarhet i hva og for hvilket plannivå eventuelle nasjonale verktøy og virkemidler er tenkt, samt få en statusoppdatering for arbeidet.

Bærum uttrykte ønske om å prøve ut nye modeller og verktøy, og stiller seg til disposisjon om nødvendig. De mener også det er viktig å se utviklingen på tvers av kommunegrenser. PBE informerte om at [Rambøll på oppdrag for KMD har gjennomført et forprosjekt om et klimaverktøy til kommunene](#). Tonje Roland Brasetvik er KMDs saksbehandler. Det er en fordel om flere melder interesse til KMD slik at arbeidet med tematikken og verktøy kan videreutvikles.

VFK er positive til å lage egne kart om blågrønne strukturer for bybåndet. Det er nok spesielt aktuelt ifm. arbeidet rundt ny regionalt plan for areal og mobilitet. Det er viktig å ha et bevisst forhold til hvilket plannivå ulike verktøy er egnet og tiltenkt. Detaljeringsnivå i kart er avgjørende. PBE beskrev sammenstilling av bybåndskommuners arealplaner som et mulig kartlag, slik det også ble gjort i 2018. Behovet for et slikt kartlag og hvor det skal tilgjengeliggjøres/detaljeringsgrad må imidlertid synliggjøres før en går i gang med et slikt arbeid.

Det kom spørsmål om hvordan notatet ble fulgt opp i 2019 før arbeidet ble satt på pause. PBE informerte om at de i 2019 mottok data fra Statsforvalteren, men at data ikke er åpnet eller behandlet. PBE skal gjøre en utsjekk på hvilke data som er mottatt.

PBE foreslo å følge opp møtepunkter og innspill gjennom et oppdatert notat om blågrønne strukturer. Notatet vil i første omgang redegjøre for ulike virkemidler og verktøy for blågrønn struktur, og vurdere mulighetene for videre arbeid med blågrønne strukturer i bybåndet. Arbeidsgruppen ga tilslutning til foreslåtte notat. I forbindelse med notatet vil det være viktig å få en avklaring fra nasjonalt hold på hvordan det arbeides med temaet og konkrete verktøy nasjonalt og regionalt.

Planlagt punkt 5.3 på dagsorden utgikk grunnet tidsbegrensning.

6 Eventuelt

Ingen saker ble tatt opp under eventuelt. PBE informerte om at etaten vil være i en flytteprosess over nyttår.

I februar/mars vil PBE flytte inn i midlertidige lokaler i Akersgata 51, mens bygningsmassen i Vahls gate 1 pusses opp. Møtested for februar møtet vil bli informert om i forkant av møtet.

Vedlagte presentasjoner:

Presentasjon PBE

Presentasjon klimaeffektanalyseverktøy